

ПЕДАГОГІКА

УДК 37(480)

DOI: 10.31548/hspedagog2020.02.006

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ ФІНЛЯНДІЇ

СТУПАК К. Є., аспірант кафедри педагогіки

Криворізький державний педагогічний університет

E-mail: leftmail133@gmail.com

Анотація. Стаття присвячена аналізу основних напрямків освітньої політики Фінляндії, яка відображає взаємовідносини людини і суспільства в сучасних соціально-економічних умовах і спрямовує систему освіти на зміну самої людини, на революцію в самій людині. Фінляндія зі своєю системою освіти вже давно потурбувалася про підготовку людей майбутнього, реформувавши підходи до навчання в школах і закладах вищої освіти, а результатом цього стали всесвітнє визнання та найвищі позиції у різних рейтингах. Звертається увага на основні документи та концептуальні положення, на яких ґрунтується і розбудовується система освіти Фінляндії. Описана структура освіти у цій країні, розкриті питання організації та функціонування системи освіти, виявлено її характерні риси, чинники успіху та ефективності. Зроблена спроба розкрити ідеї й практичні підходи, які свідчать про те, що держава, вчителі і громадськість прагнуть зробити заклади освіти більш демократичними за змістом навчання, за організацією навчального процесу і результатами їх діяльності, а всю систему освіти перетворити на один із важливих чинників соціальних перетворень у майбутньому. Окреслюються умови і називаються аргументи на користь практичного застосування в Україні позитивних здобутків фінської системи освіти.

Ключові слова: система освіти Фінляндії, структура системи освіти, принципи побудови фінської освіти, управління освітою Фінляндії.

Актуальність. Потреба у якісній конкурентоспроможній освіті, яка є фундаментом соціально-економічного, духовного і культурного розвитку української держави, у зміцненні міжнародного авторитету й іміджу країни зумовила посилену увагу до питань модернізації освітньої галузі. Саме тому початок ХХІ століття характеризується підвищеною увагою до її реформування. Це спрямовує зусилля вітчизняних науковців на вивчення та впровадження кращих світових стандартів у організацію та функціонування національної системи освіти.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В останні роки активізувався науковий пошук вітчизняних учених у галузі зарубіжної теорії та практики функціонування освітніх систем. Здійснено різноаспектні порівняльно-педагогічні дослідження освітніх реалій економічно розвинутих країн: США (Л. Кнодель, О. Тарасова та ін.), Канади (О. Барабаш, М. Бусько, М. Магдач, Н. Мукан, В. Погребняк, І. Руснак, О. Слоньовська та ін.), Мексики (О. Жишко, та ін.), Угорщини (К. Годлевська, О. Зуєва, І. Ящук та ін.), Японії (О. Бібко, І. Грищенко, І. Зязюн, Л. Савранчук та ін.), Франції (Л. Зязюн, О. Плахотнік, С. Стискун,

О. Хміль та ін.), Великої Британії (Л. Березівська, Н. Гупан, Н. Дічек, Т. Кочубей, В. Лапчинська, Л. Микулинський та ін.), Німеччини (А. Гаврилюк, В. Гама-нюк, О. Дмитренко, Т. Скубій та ін.).

Особливе значення для нашого дослідження має науково–практичний доробок Фінляндії, яка є сьогодні однією з найпрогресивніших і передових країн у Європі та однією з найбільш конкурентоспроможних країн світу. Вона упродовж декількох років посідала п'яте місце серед країн з високим рівнем індексу розвитку освіти (2000, 2003, 2006 2009 рр.). Експерти Євросоюзу вважають, що освітня система Фінляндії повинна стати ядром загальноєвропейської освіти. У 2012 році британська агенція «Economist Intelligence Unit», склавши рейтинг 40 розвинених держав за 60 критеріями (основний зміст яких – це питання про стан освіти), теж оголосила Фінляндію переможцем, яка випередила такі країни як: США, Велика Британія та Франція. [4]

Окремі питання функціонування системи освіти у Фінляндії досліджуються у роботах: Г. Андрощук, В. Бутової, І. Жерноклеєва, Т. Пушкарьової та ін. (вирішальна роль освітньої політики Фінляндії у розбудові системи освіти, мета освітньої політики); С. Гринюк, В. Загвоздкіна (практичні кроки реформування фінської системи освіти); Т. Дробишевської (система надання освітніх послуг у Фінляндії як сектор виробництва знань); Л. Волинець, П. Кухарчук (принципи державної політики Фінляндії); Л. Смольської (роль державної політики у реалізації "фінського феномену"); П. Базелюк, Ю. Куликової (еволюція системи вищої освіти Фінляндії); О. Щербак (професійна освіта та навчання) та ін.

Мета статті – на основі аналізу наукових джерел розкрити позитивний вплив освітньої політики Фінляндії на організацію та функціонування системи освіти.

Матеріали і методи дослідження. При написанні статті використано офіційні документи Фінляндії у сфері освіти (офіційні сайти державних установ), наукові дослідження з питань організації та функціонування системи освіти у цій країні (інтернет–видання, автореферати дисертацій, журнальні публікації).

Використано такі методи дослідження: порівняльно–історичний аналіз, який дав можливість виявити характерні риси системи освіти у цій країні; інтерпраційно–аналітичний – для вивчення українських та іноземних джерел із застосуванням аналізу, синтезу, систематизації; теоретичне узагальнення – для формулювання висновків.

Виклад основного матеріалу. Фінляндія (офіційно Фінляндська Республіка) – держава у Північній Європі з населенням 5437429 чоловік. У Фінляндії юридично зафіксована фінсько–шведська двомовність. Обидві ці мови є державними і мають однаковий юридичний статус. Особливий статус має саамська мова як мова однієї з національних меншин. Мовна ситуація у Фінляндії характеризується збалансованістю, стабільністю, високим ступенем контрольованості з боку влади. Двомовність сприймається фінами і на рівні суспільної свідомості, і на політичному рівні як запорука духовного і культурного збагачення.

Аналіз досвіду розвитку освіти в світі у другій половині XX ст. дозволив науковцям (наприклад, В. Онушкіну) зробити висновок про те, що сьогодні найбільш актуальними проблемами, які стоять перед багатьма країнами в царині освіти, є її демократизація та модернізація із урахуванням культурної спадщини конкретної країни [7]. Прикладом успішного вирішення цих проблем є Фінляндія.

Державна освітня політика Фінляндії будується на принципах узгодженості, справедливості, тривалості, гнучкої стандартизації, компліментарності,

які визначають розвиток системи забезпечення якості освіти у цій країні [6].

Основна мета освітньої політики Фінляндії полягає в наданні громадянам рівних можливостей у здобутті освіти, незалежно від віку, місця проживання, майнового стану, статі або належності до певної мовної чи етнічної спільноти, а також від їхнього походження.

Система освіти Фінляндії будується відповідно до запитів суспільства із урахуванням Конституції країни, положень документів ООН, ЮНЕСКО, ПАРЄ та інших міжнародних організацій на таких концептуальних засадах, як: принцип двомовності, принцип загальної обов'язкової освіти, принцип рівності в гендерному, територіальному й соціально-економічному аспектах; принцип забезпечення педагогічної автономії; підтримка високого рівня розвитку педагогічної науки, практичної діяльності шкіл та фінської культури; надання батькам права здійснювати вільний вибір школи згідно власних педагогічних та дидактичних принципів; наявність інклюзивної освіти та освіти для дітей з певними потребами; заохочення еволюції на національному та міжнародному рівнях; тісна співпраця та партнерство на всіх рівнях освітнього процесу; принцип індивідуалізації; принцип довічного навчання, принцип практичності, принцип безкоштовності, довіри, добровільності та самостійності [1].

Систему освіти у Фінляндії фінансує й організовує держава, тому навчання в країні безплатне. Муніципальні органи влади відповідають за початкову і середню освіту та за середні школи верхнього щабля. Професійну освіту фінансує уряд і місцеві влади. Університети також державні, але мають конституційну автономію. Навчання в них безкоштовне.

Державне управління освітньої галузі Фінляндії сьогодні включає систему центральних адміністративних органів – Міністерство освіти і Фінську державну раду з освіти та недержавні підпорядковані структури в галузі освіти –

фінський відділ ENIC/NARIC, Фінську раду оцінки вищої освіти, Національну академію Фінляндії, Центр міжнародної мобільності CIMO. Їх співпраця спрямована на розвиток освітньої, наукової, культурної, спортивної і молодіжної політики та міжнародної співпраці у даній галузі, на здійснення "вирівнювання" системи освіти, на пошук нових моделей розвитку національної освіти у контексті єдиного освітнього простору. Принципи управління освітою визначаються Парламентом Фінляндії, а уряд в особі Міністерства освіти Фінляндії формулює та здійснює освітню політику і окреслює план освітнього розвитку.

Освітня галузь Фінляндії на шляху свого становлення зазнала трьох етапів реформування: 1-й етап – створення інтегрованої системи базової освіти (1960-і роки), другий – об'єднання загальної та професійної освіти старшої школи (1980–1990 роки), третій – перехід до бінарної системи вищої освіти (з 1990-х років). Головна ідея реформування освітньої галузі полягала у нівелюванні різниці у наданні якісних освітніх послуг в різних регіонах країни [3].

Дослідники відзначають, що на сучасному етапі реалізація змісту сучасної освіти у Фінляндії та світі в цілому ґрунтується на ліберальній освітній парадигмі в умовах інтернаціоналізації ринку освітніх послуг, яка у контексті глобалізаційних викликів та під впливом інтеграційних процесів, технологічного прогресу, суспільно-політичних факторів, діяльності міжнародних організацій вибудовує єдину стратегію розвитку наднаціональної освіти. Незважаючи на стрімкі глобалізаційні процеси, які мають місце у сучасному світі, Фінляндія тяжіє до елементів ціннісних орієнтацій своєї власної змістовної парадигми освіти – педоцентризму та натуралізму [1].

Метою фінської системи освіти є забезпечення достатньо високого рівня навчальних досягнень та обізнаності всього населення. Принцип навчання

протягом життя (довічного навчання) – можливість вчитися в будь-якому віці – охоплює всі ступені освіти, з початкового навчання до освіти дорослих.

Система освіти Фінляндії виявляє певні відмінності у порівнянні з іншими європейськими системами освіти, в тому числі і з освітньою системою України. Структура системи освіти Фінляндії включає: нижню школу (*alakoulu*), 1–6 класи (6–12 років); верхню школу (*ylakoulu*) 7–9 класи (13–15 років); додатковий клас 10 клас (16 років); ліцей (*lukio*) 11–12 клас (17–18 років); професійний коледж 11–13 клас (17–19 років).

Основні рівні фінської системи освіти (дошкільне виховання, загальноосвітня дев'ятирічна школа 1-го ступеня, старша середня школа 2-го ступеня, професійна освіта, вища освіта) забезпечено відповідними навчальними програмами.

Звертає на себе увагу науковий доробок І. Жерноклеєва та Т. Пушкарєвої, які дають детальну характеристику структурним компонентам та рівням освітньої системи Фінляндії.

Принцип загальної обов'язкової освіти в цій країні було запроваджено в 1921 році, невдовзі після здобуття державної незалежності. Нині обов'язкова дев'ятирічна освіта регулюється законодавством, яке набуло чинності в 1988 році й таку освіту отримує 97 % населення країни. У Фінляндії існує два види середніх шкіл. Школи верхнього щабля здійснюють підготовку учнів до складання єдиного державного іспиту й навчання у вищих навчальних закладах. Тривалість навчання в середній школі верхнього щабля – 1–2 роки. Професійні навчальні заклади пропонують програми з навчання професіям тривалістю в середньому 3 роки.

Документа, що свідчить про середню освіту, випускникам загальноосвітньої школи не видають, але вони отримують право вступити до будь-якого навчального закладу 2-го ступеня, професійно-технічного училища чи гімназії. Тільки гімназія дає повну середню

освіту і, відповідно, право вступу до університетів та інших закладів вищої освіти. Навчання в гімназії триває 2–4 роки. Термін навчання індивідуальний і залежить від темпу засвоєння обраних учнями курсів та їхніх здібностей. Навчальна програма охоплює як обов'язкові, так і поглиблені та прикладні курси [2].

В основі системи професійної освіти у Фінляндії, підкреслює О. Щербак, лежить "концепція суспільства, що навчається, та продуктивного навчання". Ця ланка освітньої системи функціонує і сприяє соціально-економічному прогресу завдяки кооперації професійних навчальних закладів з Конфедерацією фінської промисловості, Асоціацією роботодавців, Конфедерацією роботодавців фінської індустрії обслуговування, асоціацією фінських готелів і ресторанів, федерацією фінських підприємців [8].

Дослідник О. Карпенко підкреслює, що система вищої освіти Фінляндії поділяється на політехнічне та університетське навчання. Політехнічну освіту можна здобути в одному з 28 політехнічних інститутів, які тісно співпрацюють із промисловими підприємствами. Після завершення майже чотирирічного навчання випускники отримують ступінь бакалавра в обраній галузі знань і високу професійну підготовку.

Університетську освіту надають 20 університетів. У середньому термін навчання на бакалавра становить 3 роки, магістра 2 роки, але багато студентів, що працюють, навчаються значно довше (до 10 років). Протягом 6-ти років навчання в університеті студентам гарантовано отримання стипендії. [4]

У фінській системі освіти вчителям надано високий ступінь свободи, гарантований законом. Учителі мають володіти високою педагогічною майстерністю, оскільки лише в такому разі педагогічна свобода може дати високі результати. З такою організацією шкільної системи пов'язана і відміна державної

інспекції. На думку П. Кухарчук, це основний чинник, що підняв ефективність шкільної системи Фінляндії. Система самоуправління без інспекторів спирається на ґрунтовну і якісну теоретичну підготовку, професіоналізм і креативність вчителів, які прагнуть узгодити свою творчість із навчальним планом [6].

Важливою складовою політики Фінляндії у сфері освіти в останні 20 років стало навчання дорослих, яке здійснюється у закладах вищої освіти, професійних навчальних закладах, центрах професійного навчання дорослих, вищих народних училищах та літніх університетах. Міністерство освіти приділяє велику увагу і координує заходи щодо навчання дорослого населення і відповідає за розвиток системи освіти дорослих [2].

Беручи до уваги привабливість освіти Фінляндії для іноземців та необхідність забезпечення адаптації фінської молоді у сучасному глобалізованому світі, внутрішня політика Фінляндії узгоджується із загальноєвропейськими принципами та рекомендаціями з питань мовної освіти у європейському просторі. С. Гринюк звертає увагу на той факт, що Фінляндія використовує усі свої можливості задля створення максимально комфортних умов вивчення іноземної мови та впровадження іншомовної освіти через національні мовні проекти: KIEPO (мета – вивчення основ і виконання мовної політики в галузі освіти), KIELO (мета – опис, аналіз та пояснення того, що сьогодні являє собою викладання та вивчення іноземних мов у фінських аудиторіях) та CLIL (вивчення мови за цим проектом передбачає те, що всі або частина шкільних предметів викладаються іноземною мовою) і наразі широко пропагує різні форми дистанційного, комбінованого і веб-навчання [1].

Виходячи з Конституції Фінляндії (пункт 16 і 17), у системі освіти цієї країни реалізується право на одержання освіти людьми з особливими потребами

та інвалідністю [5]. Право на інклюзивну освіту закріплено на законодавчому рівні, зокрема в Акті про обов'язкову освіту (The Compulsory Education Act). Відповідно до національного навчального плану, інклюзивне навчання забезпечується для дітей з особливими потребами в масових школах. Із зазначеною категорією учнівства працює команда фахівців (директор, учитель, спеціальний педагог, асистент учителя, медичні сестри). Інклюзивна освіта у Фінляндії передбачає створення диференційованого навчального середовища. Диференціація в умовах інклюзії забезпечується різними способами. Кожна дитина з особливими освітніми потребами має індивідуальний план навчання. Існує система державних освітньо-консультативних центрів, до функцій яких входить організація супроводу та підтримки таких учнів, їх батьків та педагогів. У країні здійснюється підготовка кадрів для реалізації інклюзивного навчання, у тому числі в Лапландському університеті [4].

Результати дослідження та їх обговорення. Зроблений нами аналіз наукових джерел дозволяє зробити висновки про те, що: освітня політика Фінляндії спрямована на реалізацію ідей і практичних підходів, які свідчать, що держава прагне зробити заклади освіти більш демократичними за організацією навчального процесу, за змістом навчання і результатами діяльності, а всю систему освіти одним із важливих чинників соціальних перетворень у майбутньому.

Висновки і перспективи. Отже, освітня політика Фінляндії виразно демонструє сильну соціальну орієнтацію, що дає значущі результати. Велика увага до структурних складових системи освіти у цій країні є політично, культурно і економічно підкріпленою. Реалізація освітньої політики забезпечується: науковою обґрунтованістю освітнього процесу на різних ступенях освіти; впровадженням сучасних досягнень психолого-педагогічних наук в усі види

діяльності навчальних закладів; матеріально-фінансовою забезпеченістю освітнього процесу, створенням умов для педагогічної творчості та високою довірою до вчителя та ін.

Система освіти Фінляндії сьогодні є прикладом для розбудови освітньої системи в нашій країні, особливо в плані реалізації нового Закону України "Про освіту".

Список використаних джерел

1. Гринюк С. П. Професійна підготовка майбутніх вчителів іноземних мов в університетах Фінляндії: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Нац. авіаційний університет. Київ, 2013. 26 с.

2. Жерноклеєв І. Пушкарьова Т. Система освіти Фінляндії: досвід і здобутки. *Підруч. для директора*. 2006. № 3. С. 5–48.

3. Загвоздкин В. К. Финская система образования: модель эффективных реформ. *Библиотечка "Первого сентября", серия "Управление школой"*: электрон. библиотека МГППУ. 2008. Вып. 19. URL: [http://psychlib.ru/mgppu/ZFs-2008/ZFs-32.htm#\\$p1](http://psychlib.ru/mgppu/ZFs-2008/ZFs-32.htm#$p1) (дата обращения: 17.06.2018).

4. Карпенко О. В. Реформування системи надання освітніх послуг: досвід Фінляндії. *Педагогіка і психологія*. 2014. № 1. С. 88–98.

5. Конституція Фінляндії URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/Конституция_Финляндии.

6. Кухарчук П. Трансферність в управлінні освітою у країнах Європейського Союзу / *Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології*. 2012. №1. С. 108–114.

7. Образование в современном мире: состояние и тенденции развития / под. ред. М.И.Кондакова. М. : Педагогика, 1986. 248 с.

8. Щербак О. Професійна освіта і навчання у Фінляндії. *Проф. техн.*

освіта. 2005. № 3. С. 41–44.

References

1. Hryniuk, S. P. (2013). Profesiina pidhotovka maibutnikh vchyteliv inozemnykh mov v universytetakh Finliandii [Professional training of future teachers of foreign languages at universities of Finland] National Aviation University. Kiev,. – 26 s.

2. Zhernokleiev, I. Pushkarova, T. (2006). Systema osvity Finliandii: dosvid i zdobutky. [Education system of Finland: experience and achievements]. Handbook for the director, 3, 5–48.

3. Zahvozdkyn V. K. Fynskaia systema obrazovanyia: model effectyvnikh reform. [Finnish system of education: model effective reform]. Available at: [http://psychlib.ru/mgppu/ZFs-2008/ZFs-32.htm#\\$p1](http://psychlib.ru/mgppu/ZFs-2008/ZFs-32.htm#$p1).

4. Karpenko, O. V. (2014). Reformuvannia systemy nadannia osvitnikh posluh: dosvid Finliandii [Reforming the system of providing educational services: the experience of Finland]. Pedagogy and psychology, 1, 88–98.

5. The Constitution of Finland. Available at: https://ru.wikipedia.org/wiki/Конституция_Финляндии

6. Kukharchuk, P. (2012). Transfernist v upravlinni osvitoiu u krainakh Yevropeiskoho Soiuzu [Transfer in the management of education in the countries of the European Union]. Actual problems of public administration, pedagogy and psychology, 1, 108–114.

7. Kondakov M. Y. (1986) Obrazovanye v sovremennom myre: sostoyaniye y tendentsyy razvytyia [Education in modern times: the state of development tendencies]. Moscow: Pedagogiya, 248.

8. Shcherbak O. (2005). Profesiina osvita i navchannia u Finliandii. [Professional education and training in Finland]. Professional technical education, 3, 41–44.

THE MAIN DIRECTIONS OF EDUCATIONAL POLICY OF FINLAND

Stupak K. E.

Abstract. *The article deals with analyzing the main streams of the education policy in Finland, which reflect the relationship between a person and society in modern socio-economic conditions. Such policy directs the system of education to change the person and his mind himself. Finland using its education system, has long before been concerned about preparing people for the future by reforming approaches to teaching in schools and higher education institutions. As a result, it has achieved world-wide recognition and top positions in various ratings have resulted. Therefore, today there is a great interest of scientists in certain issues of education functioning in Finland. Thus, G. Androshchuk, V. Butova, I. Zhernokleeva, T. Pushkareva and others study in their works the purpose and decisive role of Finland's education policy in the development of the education system. S. Grinyuk and V. Zagvozdin pay attention to the practical the steps of reforming the Finnish system of education. T. Drobyshevsk investigates the system of providing educational services in Finland as a sector of knowledge production. L. Volynets, P. Kukharchuk consider the principles of the state education policy of Finland. L. Smolskaya examines the role of the state policy in implementing the "Finnish phenomenon"; P. Basyliuk and Yu. Kulykova, focus attention on the study of the evolution of the system of higher education in Finland; O. Scherbak reveals peculiarities of vocational education and training. This paper describes the principles of Finnish education policy. Attention is drawn to the fact that in this country citizens are given equal opportunities in obtaining education. It also shows that the education system of Finland is based on the needs of the society, taking into account the Constitution of the country, the provisions of the UN, UNESCO, PACE and other international organizations on such conceptual principles.: They are the principle of bilingualism, the principle of universal compulsory education, the principle of gender equality, according to territorial and socio-economic aspects; the principle of providing pedagogical autonomy; supporting the high level of pedagogical development science, school practical activity and Finnish culture; granting parents the right to choose freely a school according to their own pedagogical and didactic principles; the availability of inclusive education and education for children with special needs; encouraging the evolution at the national and international levels; close cooperation and partnership at all levels of the education process; the principle of individualization; the principle of lifelong learning, the principle of practicality, trust, voluntariness, independence and the principle of free-of-charge. The article presents the studying state management of the education branch in Finland. Today it includes the system of central administrative bodies – the Ministry of Education and Culture of Finland and the Finnish State Council for Education and non-state-owned educational structures as the Finnish Department of ENIC / NARIC, the Finnish Council for the Evaluation of Higher Education, the National Academy of Finland, the International Mobility Center of the SIMO. Their cooperation is aimed at developing educational, scientific, cultural, sports and youth policies and international cooperation, the "equalization" of the education system and the search for new models of the development of national education in the context of a worldwide education space. The Principles of education management are determined by the Parliament of Finland, and the government, represented by the Ministry of Education and Culture of Finland, formulates and implements educational policy and outlines the plan of education development. This paper also describes the structure of education in this country. It reveals organizing and functioning and shows some differences are shown in comparison with other European educational systems, including the educational system of Ukraine. The structure of the education system in Finland includes: lower education (alakoulu), 1–6 grades (6–12 years); high school (ylakoulu) 7–9 grades (13–15 years); additional class 10*

© K.E. Ступак

HUMANITARIAN STUDIOS: PEDAGOGICS, PSYCHOLOGY, PHILOSOPHY Vol 11(2) 2020

class (16 years old); Lyceum (lukio) 11–12 grades (17–18 years old); professional college 11–13 grades (17–19 years). It is emphasized that in the Finnish system of education, teachers are granted a high degree of freedom guaranteed by the law and the state inspection is canceled. This is the main factor that has raised the effectiveness of the school system in Finland. The attention is paid on the fact that the need to ensure the adaptation of Finnish youth in the modern globalized world and Finland's domestic policy is consistent with the general European principles and recommendations on language education in the European space. Finland uses all its capabilities to create the most comfortable conditions for learning a foreign language and introduce foreign language education through the national language projects: KIEPO (purpose – studying the basics and implementation of language policy in the field of education), KIELO (meta – description, analysis and explanation of what today is teaching and learning foreign languages in Finnish classes) and CLIL (language learning in terms of this project is conducted in such a way that all or some of the school subjects are taught in a foreign language) moreover it is now widely promoted by various forms of distance learning, combined and web-based training. An attempt is made to reveal ideas and practical approaches that indicate that the state, teachers and the public are eager to make education institutions more democratic in terms of learning, the organization of the education process and the results of their activities, and the whole system of education into one of the important factors of social transformation in the future. It is also outlines conditions and the arguments called in favor of the practical applying in Ukraine positive achievements of the Finnish system education.

Keywords: the system of education in Finland, the structure of the education system, the principles of the Finnish education construction, the management of education in Finland.